

“Pas op mijn zeventiende wist ik dat ik een donorkind was”

Als adolescent te horen krijgen dat je biologische vader een anonieme spermadonor is, laat diepe sporen na. Daarover getuigt **Joyce Lemmens (23)** uit Maasmechelen: “Ik heb geen contact meer met mijn opvoedvader”, zegt ze. De Dag van het Donorkind vraagt aandacht voor de problematiek.

**DONORKINDEREN
MAASMECHELEN**
Lisa Marie Slegten

Donorkind Joyce Lemmens (23) uit Maasmechelen startte een nieuw leven in Fins Lapland. “Omdat ik mezelf niet helemaal ken, ben ik ook minder bang van het onbekende.” FOTO: BR

Joyce Lemmens (23) uit Maasmechelen is een van de duizenden kinderen die verwekt is met donorsperma. “Toen ik zeventien jaar was, vertelden mijn ouders plots dat ik een donorkind ben”, zegt Joyce. “Op dat moment stond alles stil, maar tegelijk viel alles op zijn plaats. Het nieuws kwam volledig onverwacht. Ik vergeleek mezelf heel vaak met mijn opvoedvader. Hij was mijn grote liefde. Sinds ik weet dat ik een donorkind ben, heb ik geen contact meer met hem. Ook er voor was ons contact al een beetje verslechterd, maar dat was niet mijn keuze. Ik wil niet heel graag een vaderfiguur in mijn leven. Plots moest ik een dubbel verdriet verwerken.” De opvoedvader van Joyce was onvruchtbaar, waardoor haar ouders keuzen voor een anonieme spermadonor. “In het ziekenhuis vertelden ze aan mijn ouders dat ze het beter konden verzwijgen voor mij. Ik begrijp wel waarom ze het pas zeiden toen ik bijna afgestudeerd was. Toen was ik volwassen genoeg om het te begrijpen. Doordat ik het zo laat wist, heb ik toch even mogen meemaken hoe het is om een vaderfiguur te hebben.”

Halfzussen en -broer

“Drie jaar lang vond ik het heel moeilijk om ernee om te gaan”, zegt Joyce. “Daarom sloot ik me aan bij de groep Donorkinderen. Zo kwam ik in contact met lotgenoten en keerde ik dat er veel mensen zijn zoals mij. Ondertussen heb ik het een plaats kunnen geven, al denk ik er nog dagelijks aan. De helft van mij is onbekend. Het is heel moeilijk om een leven op te bouwen als je het gevoel hebt dat je eigenlijk niet volledig bent. Daarom besloot ik om mijn DNA naar een DNA-databank te sturen. Zo kunnen ze onderzoeken of er een match is met een donor, maar het kan ook dat mijn biologische vader zijn DNA niet naar de databank stuurt en ik hem nooit vind.”

Via de databank deed Joyce wel al een andere verrassende ontdekking. “Ik ben te weten gekomen dat ik twee halfzussen en een halfbroer heb. Dat

was een enorme shock. De eerste halfzus waarvan ik het bestaan ontdekte, lijkt enorm op mij. Ze heeft ook donkerbruine ogen, donkerbruin haar en krullen. Ook in het gezicht en de lach van mijn andere halfzus zag ik mezelf terug. Het klikte meteen met hen. Je voelde dat er een bloedband is. Toen ik vernam dat ik ook halfbroer heb, vond ik dat nog speciaal. Ik dacht meteen: hij lijkt misschien op mijn biologische vader.”

Foto

Sommige donorkinderen gaan actief op zoek naar hun donor, maar dat doet Joyce momenteel niet. “Omdat ik daar nog te boos voor ben. Dat ze de anonimiteit voor spermadonors in de toekomst willen opheffen, verandert jammer genoeg ook niets meer voor mij”, zegt Joyce. “Er zou een instantie moeten komen die de donoren contacteert en hen de vraag stelt of we mogen weten wie ze zijn. Zelfs met één foto van mijn biologische vader zou ik voor de rest van mijn leven verder kunnen. Ik wil gewoon weten hoe hij eruitziet en of ik op hem lijkt. Ondertussen probeer ik me erbij neer te leggen. Zo ben ik naar Fins Lapland verhuisd en ga ik daar verder met mijn leven. Doordat ik mezelf niet helemaal ken, ben ik ook minder bang van het onbekende. Ik durf veel meer, zoals naar het Noorden verhuizen. Maar het feit dat ik afstam van een donor laat wel een litteken achter bij mij. Ik zal mezelf altijd afvragen: wat blijft er in mijn leven en wat niet?”

Grondrecht

“In België waarborgt de wetgeving nog steeds de volledige anonimiteit van de donoren”, zegt Ingrid Boone, professor Familierecht aan de KU Leuven. “Donorkinderen mogen niet weten wat de uiterlijke kenmerken of de interesses van hun biologische ouders zijn, laat staan dat ze hun identiteit kunnen achterhalen. Weten wie je ouders zijn, is anders een grondrecht. Er zijn al zoveel wetsvoorstellen geweest om de anonimiteit van de donoren op te heffen. Ook nu zijn er een paar

voorstellen hangende, maar er is geen vooruitgang. België loopt achter op de rest van Europa.” Ook Steph Raeymaekers van het platform ‘Donorkinderen’, dat opgericht is voor en door donorkinderen, pleit voor de afschaffing van de anonimiteit. “Het wordt tijd dat de overheid niet alleen volwassenen met een kinderswens hoort, maar ook de donorkinderen zelf. We zitten met een blinde vlek in onze identiteit en dat moet ernstig genomen worden.”

PSYCHOLOOG:

“Van kleins af vertellen tegen je donorkind”

“Vroeger naadden professionelen de ouders vaak aan om te zwijgen tegen hun donorkinderen. Nu is de maatschappij een stuk opener geworden”, zegt psychologe Astrid Indekeu. Ze is schrijfster van het boek *Anders en toch gewoon: families na donorconceptie*. Zij raadt ouders aan om van kleins af aan tegen hun kind te zeggen dat het een donorkind is. “Als kinderen horen dat ze afstammen van een donor, is dat een breuk in hun verhaal. Ze stellen zich plots vragen: van wie heb ik mijn bruine ogen of mijn interesse in muziek? Er missen stukken van hun identiteit. Door hen vroeg te vertellen dat ze een donorkind zijn, kunnen ze dat feit meenemen in hun ontwikkeling. Dan begrijpen ze waarom om ze bepaalde zaken niet van hun ouder(s) hebben.” Volgens Indekeu is een eenmalig gesprek ook niet voldoende. “Het gaat niet om vertellen, wel om praten. Ook is het belangrijk om het kind zelf te laten meeschrijven aan het donovorhaal. Als de ouder spreekt van een donor uit het ziekenhuis, kan het kind er later bijvoorbeeld voor kiezen om die donor ‘vader’ te noemen.”

“De eerste halfzus die ik ontdekte, lijkt enorm op mij”

Joyce Lemmens
Donorkind